

35 ГОДИНИ НА ФОРМИРАЊЕ НА ФОНДАЦИЈАТА "АТАНАС БЛИЗНАКОВ" И 110 ГОДИНИ ОД РАЃАЊЕТО НА БЛИЗНАКОВ

Осумнаесеттиот ден од Април 1977 ќе биде напишан со златни букви во анализите на Фондацијата "Атанас Близнакоф". На тој ден, се одржа 148-та пленарна седница на Советот на Универзитетот Св. Кирил и Методиј во Скопје и тоа беше светол момент за оваа македонска академска институција, како и значаен настан во животот на Атанас и Славка Близнаков. Всушност, на 18 Април 1977 година, беше поставен камен темелникот на оваа добротворна организација. На седницата беше донесена одлука за основање на Фондацијата "Атанас Bliznakof", да се обезбедат стипендии за студентите на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" Скопје, кои постигнале исклучителни резултати во нивните студии, но и кои немаат доволно средства за нивното образование.

Во 2011 година, Фондацијата "Атанас Близнакоф", прослави 35 години од своето формирање. Таа е прва од ваков вид во Македонија, предизвика голем интерес кај студентите, кај јавноста во Република Македонија, како и кај македонските иселеници во странство. Таа, пред сè, е гордост и радост на своите донатори Атанас и Славка Близнакови, а е подарок за младите и за Македонија. Исто така, таа е и поттик за другите добродетели, без разлика каде живеат, да им помогне во нивните стремежи во процесот на забрзувањето на економскиот и културниот развој на Македонија.

Исто така, 2011 е важна затоа што се навршија 110 години од раѓањето на основачот Атанас Близнаков (1901-1998). Лицето кое е еден од најистакнатите донатори од македонската дијаспора. Неговото име и работа се добро позната меѓу Македонците во Република Македонија и во дијаспората. Тој припаѓаше на прогресивната генерација на Македонците на северноамериканскиот континент, кој помина долго време, далеку од својата татковина. Тој посветен својот живот за да се борат за слобода и напредок за Македонија и македонскиот народ.

Живот Атанас Близнаков почна на 15 декември, 1901 во познатиот револуционер село D'mbeni, во Костурско, егејскиот дел на Македонија. D'mbeni е село каде што плејадата македонски предвоен револуционер борци за слобода и интелектуалци, како што Лазар Поп Трајков, Лазо Москов, Лазо Трповски, Ташко Karadzа и други се родени и се бореше за афирмација на македонските идеали.

Атанас Близнаков беше само дваесет месеци кога Отоманската (турски) армија (аскер) влегле во селото и неговата мајка Доча, држејќи го во раце, го однесе на планините, со цел да го спаси, додека неговиот татко Иван, заедно со други село жители, се приклучи на револуционерните чети се бори за слободата на својата родна земја Македонија. Како резултат на масакрот се случува за време на Балканските војни, Првата светска војна, и економските тешкотии и страшен политички услови, голем број на Македонци, особено од Костур, Лерин, Битола, Преспа, Воден регионите, како и од други области на поделен Македонија, се засолниле во целиот надворешниот свет ги напуштаат своите огниште и најблиску и Блиски пријатели и роднини зад себе.

Атанас Близнаков, на возраст од 19 во цветот на младоста, беше еден од оние кои тестираат горчината на животот во емиграција. Во 1920 година тој ја напушта родната земја и тргна кон надворешниот свет во потрага по подобар живот. Од огништето неговиот родител тој негуваше свест дека сиромаштијата го навела да го напушти својот дом, но тој, исто така, ја негуваше посебно чувство дека тој е Македонец, дека тој се случува да остане македонски, без разлика во кој дел од земјината топка тој ќе оди, и дека еден ден тој ќе се врати во својата Македонија.

А нова страница во интересни патот Атанас Близнаков на животот била претворена на 16 декември, 1920, кога тој пристигна во Медисон Сити, држава Илиноис, САД, каде што македонската колонија веќе беше воспоставена. Таму, без да се зборува било кој англиски, тој беше вработен како работник во фабрика. Една година и половина подоцна, тој се преселил во Гери, Индијана, град кој се наоѓа во близина на езерото Мичиген, која во тоа време се развиваше во индустриски центар. Таму, на Гери железничка компанија, една од поголемите гиганти во околниот регион, тој работел за 34 години, до денот тој се повлекол. Дејност Близнаков во САД се состоеше главно од купување и продажба на недвижен имот и акции. Со цел да се инвестираат мудро, Атанас потребни вештини и знаења како и упорно следење економскиот развој - квалитети тој не недостаток.

Одминуваше времето брзо и, по петнаесет години работи во САД, Атанас се враќа во татковината Македонија, каде што се сретна Славка Попова, една убава млада девојка од D'mbeni. Таа беше негова душа другар, секогаш од страна на негова страна, за шеесет и три години тие беа заедно, поттикнување и споделување на неговите идеи и копнеж заедно за Македонија. По венчаат тие се вратиле во Гери, овој пат за добро, и никогаш повторно не одат назад до D'mbeni, нивното село на раѓање. Атанас Близнаков рече збогум на сите негови добри и лоши искуства од родното место, во времето кога повеќе од илјада Македонци живееле таму.

Кога беа прашани за D'mbeni, неговото место на раѓање, тој обично се зборуваше со тага, особено за подоцна деновите кога неговото село стана пустелија по метежот и вревата на децата беше заменет од страна на викотниците на бувови и јастребите.

Иако Близнаков поминал скоро целиот свој живот во странство, тој остана поврзани со проблемите на својата татковина до крајот на неговиот живот. Тој докажа дека не е само обичен работник имигрант, туку човек кој инвестираше неговите напори да навлезат во суштината на македонската слобода. Неговите добри и праведни идеи, со земање на силен и сериозен пристап кон работите воопшто, Го воскресна на тој начин надвор од времето во кое живеел. Целиот свој живот, Атанас Близнаков се смета поделба на Македонија како трагедија, катастрофа за македонската кауза. Тој беше убеден дека, со формирањето на "Атанас Bliznakof" Фондацијата, тој ќе обезбеди вреден придонес кон Универзитетот Свети Кирил и Методиј, на македонскиот народ и, во исто време, ќе им даде поттик и инспирација за иднината македонски генерации во дијаспората и пошироко. Така, следејќи го примерот на виртуозот на работникот мигрант Атанас Близнаков е основана на "Петар Stamatof" Foundatin. Петар беше од Смилево, додека неговата сопруга Јаза од Полска, и тие живееле во Чикаго, Илиноис.

Атанас Близнаков, заедно со неговата сопруга Славка, живеел во Скопје за повеќе од дваесет години (1976-1998). За тоа време Атанас Близнаков објавени две книги. Првиот, насловен D'mbeni и револуционерното минато на Костур, беше објавена од страна на Скопје издавачката куќа Мисла во 1982 година, а втората книга под наслов национални, политички, и културна дејност на Македонците во САД и Канада, беше издадена од страна на Скопје издавачката куќа Култура во 1987 година.

Целта Атанас во објавувањето на книга за своето родно село D'mbeni беше да се информираат на помладата генерација за Македонци, нивните активности, работа, корени и живот во Костурско, кој, а не со свои права, се расфрлани насекаде низ светот, но сепак останаа поврзани, на ниво на нивните души, со нивните предци татковина.

Втората книга, национален, политички и културни активности на Македонците во Соединетите Американски Држави и Канада, ја раскажува приказната за македонските имигранти, особено во врска со првата генерација имигранти во САД и Канада. Во жив и наративни стил што беа претставени на интеграција на македонските иселеници во новата средина, создавање на македонски здруженија и клубови, весници, организации и црковни општини. Книгата, всушност, е пресек на историјата и развојот на македонските иселеници во САД и Канада.

Атанас Близнаков има објавено многу статии во весници и списанија во САД и во Македонија, особено во списанија како што е Македонија, списание на Матицата на иселениците од Македонија и во многу весници вклучувајќи Нова Македонија, Вечер, и Студентски збор на кои тој придонесе до крајот на неговиот живот.

Периодот во кој Атанас Близнаков живеел и работел во САД беше од големо значење за националната борба на македонските доселеници во која тој ја споделија нивната судбина. Во годините на борба почнувајќи со поделба на Македонија, годините на угнетување што следеше, до формирањето на самостојна, демократска и суверена држава - Народна Република Македонија, овие Македонци остана верен на себе.

За време на политички пресврт, Атанас Близнаков се приклучи на крило на прогресивната имигранти кој се покажа како значаен животот се менува одлуката за него. Во исто време тој стана лојален американски државјанин и лице со почитуван достигнувања во бизнисот и во општествениот живот. Тој исто така бил активен член на Македонско-американската народна лига (MAPL) борбите против фашизмот, со цел да се изгради едно слободно општество, посреќен живот, и да се воспостави траен мир. Морална и материјална поддршка на организацијата била од големо значење во периодот на Република формирање на Македонија.

Со други аспекти од својот живот, Атанас Близнаков беше претседател на Комитетот болница во Гери, со мисија, како што беше случај на други Северна Америка организации, да се соберат средства со цел да се изгради болница блок во градот Скопје. Тој исто така беше еден од основачите на здруженијата Александар Велики, Лазар Поп Трајков и Свети Петар и Павле Македонска Православна Црква во Гери.

Меѓутоа, сите што го направија не беше доволно да ги задоволи желбата на г-дин и г-ѓа Близнаков да ги исполнат своите вечен сон на се има слободна македонска држава. Во 1958 година, за прв пат дојдоа да го видиш новоослободена држава. Потоа, по десет години, во 1968 година, откако Атанас пензија, тие дојдоа по втор пат. Во 1976 година дојдоа до градот Скопје, со цел живеат таму за остатокот од нивниот живот.

Веројатно најважниот ден на Славка и живее Атанас Близнаков беше денот кога Фондацијата е формирана. Од тогаш, над триста ученици, за период од 35 години, дипломирал на колеџи и факултети,

додека во моментов, околу 50 студенти од различни високото образование факултети на Универзитетот добиваат награди. Еден од условите за добивање на награда од фондацијата е да се студира на Универзитетот Св Кирил и Методиј. Примателите мора да покажат финансиска потреба да добијат поддршка.

На "Атанас Близнакоф" Фондацијата е прв и единствен од ваков вид во Република Македонија асоцирана со Универзитетот Св Кирил и Методиј. Тоа е сега вреди околу 5 (пет) милиони американски долари и е од голем интерес за македонскиот народ во Република Македонија и до сите Македонци во дијаспората. Фондацијата беше гордост и радост на Атанас и Славка Близнаков, и одличен пример на човештвото за другите луѓе и донатори. Во кратки црти, дозволете ми како биограф на неговиот живот и работа, и како автор на нивните монографија да се каже дека "Атанас Близнаков" Фондацијата е подарок за Св Кирил и Методиј, за да се стремат студенти, на македонската младина и на сите луѓе во Република Македонија.

35 YEARS OF FORMING THE "ATANAS BLIZNAKOFF" FOUNDATION AND 110 YEARS OF BLIZNAKOV'S BIRTH

By

Slave Nikolovski-Katin

The eighteenth day of April 1977 will be written with golden letters in the annals of the foundation "Atanas Bliznakoff". On that day, the 148th plenary session of the Council of St. Kiril and Metodij of Skopje was held and it was a holy moment, a celebration for the Macedonian academic institutions, and a significant event in the life of Atanas and Slavka Bliznakov. In fact, on April 18, 1977 the foundation stone of this charitable organization was laid. At the session a Decision was adopted on the establishment of the foundation "Atanas Bliznakoff", to provide scholarships for students of the university of St. Kiril and Metodij of Skopje who achieved outstanding results in their studies, but who didn't have enough money to pay for their education.

Today the Foundation "Atanas Bliznakoff", which celebrates 35 years of its edtablissement, is the first of its kind in Macedonia, generates great interest among students, the public in the Republic, and Macedonian emigrants overseas. It, above all, is the pride and joy of its donors Atanas and Slavka Bliznakov; a present for the youth and for Macedonia, but also an incentive for other benefactors, no matter where they live, to assist in speeding up economic and cultural development in their country.

This year is also important for the Foundatin, because it has passed a period of 110 year of the birth of the founder Atanas Bliznakov (1901-1998). The person who is one of the most distinguished donors from the Macedonian Diaspora. His name and work are well known among the Macedonians in the Republic of Macedonia and in the Diaspora. He belonged to the progressive generation of Macedonians on the North American continent, who had spent a long time away from his homeland. He dedicated his life to struggling for freedom and progress for Macedonia and the Macedonian people.

Atanas Bliznakov's life began on 15 December 1901 in the famous revolutionary village D'mbeni, in Kostur Region, Aegean part of Macedonia. D'mbeni is a village where a pleiad of Macedonian pre-war revolutionary freedom fighters and intellectuals such as Lazar Pop Trajkov, Lazo Moskov, Lazo Trpovski, Tasko Karadza and others were born and fought for the affirmation of Macedonian ideals.

Atanas Bliznakov was only twenty months old when the Ottoman (Turkish) Army (asker) entered the village and his mother Doča, holding him in her arms, took him to the mountains in order to save him, while his father Ivan, together with other village dwellers, joined the revolutionary detachments fighting for the freedom of their native country Macedonia. As a result of the carnage taking place during the Balkan Wars, World War I, and economic hardships and terrible political conditions, a large number of Macedonians, especially from Kostur, Lerin, Bitola, Prespa, Voden Regions, and from other districts of partitioned Macedonia, sought shelter in the entire outside world leaving their hearth and closest and dearest friends and relatives behind.

Atanas Bliznakov, at age 19 in the flower of his youth, was one of those who tested the bitterness of life in emigration. In 1920 he left his native soil and set off to the outside world in a search of a better life. From his parent's hearth he fostered awareness that poverty led him to leave his home, but he also fostered the distinctive feeling that he was a Macedonian, that he was going to remain a Macedonian no matter in which part of the globe he would go, and that one day he would return to his Macedonia.

A new page in Atanas Bliznakov's interesting path of life was turned on December 16, 1920, when he arrived in Madison City, State of Illinois, USA, where a Macedonian colony was already established. There, without speaking any English, he was employed as a factory worker. A year and a half later, he moved to Gary, Indiana, a city located near Lake Michigan, which at that time was developing into an industrial center. There, at the Gerry Railway Company, one of the larger giants in the surrounding region, he worked for 34 years, until the day he retired.

Bliznakov's business activity in the USA consisted mainly of purchasing and selling real estate and shares. In order to invest wisely, Atanas needed skill and knowledge as well as persistently monitoring economic developments – qualities he didn't lack.

Time passed quickly and, after fifteen years of working in the USA, Atanas returned to his motherland Macedonia where he met Slavka Popova, a beautiful young girl from D'mbeni. She was his soul mate, always by his side, for the sixty-three years they were together, encouraging and sharing his ideas and longing together for Macedonia. After getting married they returned to Gary, this time for good, and never again did they go back to D'mbeni, their village of birth.

Atanas Bliznakov said goodbye to all his good and bad experiences from his birth place, at the time when more than one thousand Macedonians lived there.

When asked about D'mbeni, his place of birth, he usually spoke with sadness, especially about the later days when his village became a wasteland after the hustle and bustle of children was replaced by the shrieks of owls and hawks.

Although Bliznakov spent almost his entire life abroad, he remained connected with the problems of his fatherland till the end of his life. He proved to be not only an ordinary migrant worker, but a person who invested his efforts to penetrate into the essence of Macedonian freedom. His good and righteous ideas, taking a strong and serious approach to things in general, raised him in that way beyond the time in which he lived. His entire life, Atanas Bliznakov perceived Macedonia's partition as a tragedy, a disaster for the Macedonian cause. He was convinced that, by the establishment of the "Atanas Bliznakoff" Foundation, he would provide a valuable contribution to the University of St. Kiril and Metodij, to the Macedonian people and, at the same time, would give incentive and inspiration to future Macedonian generations in the Diaspora and beyond. Thus, following the example of the virtuous migrant worker Atanas Bliznakov was established the "Petar Stamatoff" Foundatin. Petar was from Smilevo, while his wife Jaza from Poland, and they lived in Chicago, Illinois.

Atanas Bliznakov, together with his wife Slavka, lived in Skopje for more than twenty years (1976-1998). During that time Atanas Bliznakov published two books. The first, entitled D'mbeni and the revolutionary past of Kostur, was published by the Skopje Publishing House Mislja in 1982, and the second book entitled National, political, and cultural activity of the Macedonians in the USA and Canada, was issued by the Skopje Publishing House Kultura in 1987.

Atanas's goal in publishing the book about his native village D'mbeni was to inform the younger generation about Macedonians, their activities, work, roots and life in Kostur Region, who, not by their own doing, have been scattered all over the world but nevertheless have remained connected, at the level of their souls, with their ancestral homeland.

The second book, National, political, and cultural activity of The Macedonians in the United States of America and Canada, tells the story about the Macedonian immigrants, especially about the first generation immigrants in the USA and Canada. In a lively and narrative style he has presented the integration of the Macedonian emigrants into the new environment, the establishment of the Macedonian associations and clubs, newspapers, organizations and church communities. The book, in fact, is a cross-section of history and development of the Macedonian immigrants in the USA and Canada.

Atanas Bliznakov has published many articles in newspapers and magazines in the USA and in Macedonia, particularly in magazines such as Macedonia, a journal of the Matica of Immigrants from Macedonia and in many newspapers including Nova Makedonija, Vecer, and Studentski zbor to which he contributed till the end of his life.

The period during which Atanas Bliznakov lived and worked in the USA was of great importance to the national struggle of the Macedonian migrants in which he shared their destiny. In the years of struggle starting with Macedonia's partition, the years of oppression that followed, up to the formation of the independent, democratic and sovereign state – the People's Republic of Macedonia, these Macedonians remained true to themselves.

During the time of political upheaval, Atanas Bliznakov joined the wing of the progressive immigrants which proved to be a significant life changing decision for him. At the same time he became a loyal US citizen

and a person with respected achievements in business and in his social life. He was also an active member of the Macedonian-American Peoples League (MAPL) fighting against fascism in order to build a free society, a happier life, and establish permanent peace. The Organization's moral and material support was of significant importance in the period of the Republic of Macedonia's formation.

In other aspects of his life, Atanas Bliznakov was president of the Hospital Committee in Gary, with a mission, as was the case of other North American organizations, to collect funds in order to build a hospital block in the city of Skopje. He was also one of the founders of the associations Alexander the Great, Lazar Pop Trajkov and the St. Peter and Paul Macedonian Orthodox Church in Gary.

However, all that they did was not enough to satisfy the desire of Mr. and Mrs. Bliznakov to fulfill their eternal dream of having a free Macedonian state. In 1958, for the first time they came to see the newly liberated state. Then, after ten years, in 1968, after Atanas retired, they came for a second time. In 1976 they came to the city of Skopje in order to live there for the rest of their lives.

Probably the most important day of Slavka and Atanas Bliznakov's lives was the day when the Foundation was formed. Since then, over three hundred students, for a period of 35 years, graduated from the colleges and faculties; while at present, about 50 students from different higher education faculties of the university receive awards. One of the conditions of receiving an award from the Foundation is to study at the University St. Kiril and Metodij. Recipients have to demonstrate a financial need to receive support.

The "Atanas Bliznakoff" Foundation is the first and only one of its kind in the Republic of Macedonia associated with the University St. Kiril and Metodij. It is now worth about 5 (five) million US dollars and is of great interest to the Macedonian people in the Republic of Macedonia and to all the Macedonians in the Diaspora. The Foundation was the pride and joy of Atanas and Slavka Bliznakov, and a great example of humanitarianism for other people and donors. In brief, allow me as a biographer of his life and work, and as an author of their monograph to say that the "Atanas Bliznakov" Foundation is a gift to the St. Kiril and Metodij University, to aspiring students, to the Macedonian youth and to all the people in the Republic of Macedonia.